

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY ČR PRO LIDSKÁ PRÁVA

konaného dne 10. června 2010

Přítomni:

Členové Rady:

Jaroslav Daněk (MO), Magda Faltová, Michaela Freiová, Michael Kocáb, Oldřich Kužílek, Jiří Matolín, František Mikeš (MK), M. Plíšek (MZdr.), Daniela Světlíková, Anna Šabatová

Stálí zástupci:

Štefan Čulík (MPSV), David Kotris (Mzdr.), Michael Nádvorník (MK), Gabriela Dlouhá (MZV), Jitka Gjuričová (MV), Tomáš Karhan (MMR), Alena Kučerová (ÚOOÚ)

Omluveni:

Pavel Šturma, Pavla Burdová-Hradečná, Marián Hošek (MPSV), Helena Bambasová (MZV), Igor Němec (ÚOOÚ), Jiří Komorous (MV), Miroslav Kalous (MMR),

Hosté:

Hana Demeterová (o.s. Pomoz jednomu člověku), Nad'a Holická (MŠMT), Lenka Kostecká (MZDr.), Petr Koubek (tajemník ministra pro lidská práva), Stanislava Makovcová (MPSV), Miroslav Prokeš, Martin Rozumek (Výbor pro práva cizinců), Jan Vobořil (Výbor pro občanská a politická práva)

Sekretariát Rady:

Lucie Otáhalová (tajemnice Rady), Jakub Machačka, Simona Hrstková, Zuzana di Falco.

Zmocněnec vlády pro lidská práva Michael Kocáb přivítal členy Rady jakožto její nový předseda. Na začátku zasedání byli omluveni nepřítomní členové Rady a zmíněna přítomnost jejich stálých zástupců.

Na začátku zasedání přítomno 11 členů/stálých zástupců.¹ Rada byla usnášeníschopná.

Program Rady bych jednomyslně schválen v tomto pořadí:

1. Podnět Výboru pro práva cizinců k otázkám poskytování mezinárodní ochrany a návratové politiky do země původu s ohledem k osobám z Čechenska a osobám čechenského původu
2. Návrh na změnu Statutu Rady vlády ČR pro lidská práva
3. Podnět Výboru pro občanská a politická práva k právní úpravě problematiky zpracování osobních údajů v souvislosti s odběrem vzorků DNA
4. Podnět Výboru pro práva dítěte ke zvýšení ochrany dětí před tabákem, tabákovými výrobky a alkoholem
5. Statut a jednací řád Výboru pro sexuální menšiny

¹ Další členové Rady přicházeli v průběhu zasedání.

1. Podnět Výboru pro práva cizinců k otázkám poskytování mezinárodní ochrany a návratové politiky do země původu s ohledem k osobám z Čečenska a osobám čečenského původu

Podnět uvedl **předseda Rady**. Na základě návštěvy paní Světlany Gannuškiny dne 2.5.2010, členky správní rady společnosti Memorial, předsedkyně Výboru občanské pomoci, členky Rady prezidenta ruské federace pro podporu občanské společnosti, členky vládní komise pro migrační politiku se rozhodl svolat mimořádného zasedání Výboru pro práva cizinců, jehož jediným bodem byla právě situace v Čečensku a v souvislosti s tím azylová politika České republiky ve vztahu k osobám čečenského původu. Světlana Gannuškinová jej důrazně požádala o zastavení deportací a vydávání etnických Čečenců do Ruska, vzhledem k situaci, která v Čečensku panuje. Požádal ji o zmapování situace a následně od ní obdržel dopis, který situaci v Čečensku podrobně líčí a který je jednou z příloh schváleného podnětu. Zmocněnec kromě toho obdržel celou řadu dalších informací, včetně informací renomovaných lidskoprávních struktur. Od předsedkyně organizace Pomoz jednomu člověku získal obsáhlý, asi 500 stránkový materiál, kterou situaci detailně mapuje, který ale rozeslán vzhledem ke své obsáhlosti nebyl, zájemcům bude ale poskytnut k nahlédnutí. Materiál kriticky hodnotí rozhodování OAMP MV ve věcech azylové politiky. Výbor pro práva cizinců a také Výbor proti mučení již celou záležitost projednaly. Řada zpráv pochází také z Rady Evropy, poslední zpráva je stará několik dnů, Parlamentní shromáždění ji bude schvalovat 22. června. Parlamentní shromáždění Rady Evropy vyzve ruské ústřední orgány, aby postavily před soud všechny ty, kteří porušují lidská práva. Dále vyzve všechny členské země Rady Evropy, aby zaručily odpovídající ochranu čečenskými exulantům a s největší péčí a opatrností zvažovaly žádosti o vydání týkající se exulantů ze severokavkazských republik, kterým hrozí, že budou zabiti, podrobeni mučení nebo nespravedlivému procesu.

Evropský výbor pro předcházení mučení a nelidskému zacházení (CPT) již opakovaně, naposledy v roce 2007, vydal vůči Rusku veřejné prohlášení, ve kterém vyjádřil hluboké znepokojení nad situací v Čečensku. Veřejné prohlášení je přitom krajním prostředkem, který značí závažné porušení Úmluvy proti mučení.

Obdržel také dopis norského helsinského výboru, který potvrzuje, že situace v Čečensku se v letech 2009 – 2010 zhoršila, a podporuje jeho iniciativu. Zmocněnec citoval některé pasáže z tohoto dopisu. Norský helsinský výbor považuje snahu Rady pro lidská práva za velmi důležitou a vyjadřuje uznání snaze zmocněnce pro lidská práva.

Zmocněnec pro lidská práva na závěr uvedl, že vracet lidi do Čečenska je velice riskantní. Nepadá v úvahu, aby se v tom někdo orientoval, neexistuje možnost, jak verifikovat důkazy. V případě návratu hrozí mučení, smrt. Situace v Čečensku se zatím nemůže zlepšit, alarmující zprávy k tomu vydalo UNHCR, americká i britská vláda. Je proto nutné nyní zajistit, aby se Čečenci v žádném případě do Čechy nevraceli.

M. Rozumek uvedl, že Výbor pro práva cizinců získal celou řadu informací. Dokonce T. Haišman z OAMP MV informaci o situaci v Čečensku potvrdil. Na celém výboru nezazněly argumenty, které by materiály o situaci v Čečensku popíraly. Na výboru pro práva cizinců nikdo proti návrhu výboru nevystoupil, dokonce ani zástupci státní správy (zástupce MV se zdržel). Jednání výboru bylo tedy poměrně jednoznačné. Za všechny podkladové materiály zmínil dopis Světlany Gannuškiny. Stačí přečíst zmíněné dopisy, zejména také dopis norského helsinského výboru. Nehrozí, že by o azyl žádalo tisíce Čečenců. Nyní se bavíme asi o deseti lidech.

J. Gjuríčová uvedla, že Ministerstvo vnitra má negativní stanovisko odboru azylové a migrační politiky (OAMP MV), které sdělovali již na Výboru pro práva cizinců. Uvedla rozporná stanoviska jednoho z žadatelů o azyl. Uvedla, že pozice T. Haišmana na MV je velice silná, pro ministra Langra byl naprosto klíčovou osobou. Doplnila, že písemné stanovisko OAMP obdržela teprve včera.

M. Kocáb doplnil, že ze zápisu z výboru vyplývá, že pro hlasovalo 9 členů, zdrželo se 5. Dále zdůraznil, že není možné hovořit o individuálních případech, ale je nutné posuzovat situaci v Rusku. Podnět se OAMP zásadním způsobem netýká. Naopak T. Haišman rozšířil o úkol pro ministryni spravedlnosti. Zmocněnec T. Haišmana navštívil, strávili spolu 4 hodiny nad konkrétními případy, ani v jenom případě se nezvažuje podezření z terorismu nebo něčeho podobného. Ve všech případech jsou to lidi, kteří nějakým způsobem byli na straně národně osvobozenického boje.

A. Šabatová uvedla, že bude hlasovat pro podnět z několika důvodů. Obecné vnímá dlouhodobě českou azylovou politiku jako příliš restriktivní. Situace v Čečensku se do určité míry stabilizovala v roce 2006, ale opět došlo ke zhoršení. Souhlasí s tím, že je obtížné posoudit ve všech podrobnostech, zda je žádost o azyl vykonstruovaná či nikoliv. V pochybnostech bychom se tedy měli přiklonit k nějakému typu nevyhoštění, což nemusí být udělení azylu.

M. Freiová – podnět vlastně navrhuje to, co je normální „non-refoulement“ princip. Zajímalo by ji tedy, proč podnět směřuje specificky na Čečence. Stalo se, že byl někdo do Čečenska vrácen a doplatil na to?

Š. Čulík se ztotožnil se shora uvedeným názorem. Uvedl, že podnět nezpochybňuje, avšak chybí mu však písemné stanovisko Ministerstva vnitra a Ministerstvo spravedlnosti. Je otázka, do jaké míry by tyto resorty měly být vázány tímto podnětem, jsou již vázány příslušnými zákony. Obává se generálního přístupu, tj. že ve všech případech by bylo nutno návrat realizovat pouze na základě vlastní žádosti, každý případ je nutné posuzovat individuálně.

M. Kocáb uvedl, že nelze očekávat pozitivní stanovisko resortů, jejichž politiku podnět kritizuje. Poté přešel ke konkrétním argumentům. Z dopisu S. Gannuškiny citoval, jaký osud čeká Čečence po návratu do Ruska. Všichni Čečenci jsou pod neustálým dohledem mocenských orgánů, často jsou vyslýcháni, opakovaně bití, je po nich požadována spolupráce. Jsou po nich vymáhány finanční částky. Pokusy o podnikání jsou doprovázeny vymáháním peněz a korupčními požadavky úřadů. „Kadyrovci“ mohou svobodně a beztrestně provádět veškeré zločiny. Nebezpečí hrozí těm, kdo se obrací k soudům. To lze srovnat pouze s tím, co zažívali občané SSSR v době stalinismu. Dále citoval z dopisu S. Gannuškiny ministryni spravedlnosti D. Kovářové (vydávání Čečenců do Ruska je nepřijatelné a proti mezinárodním úmluvám). Z dalšího dopisu S. Gannuškiny – považuje za neodpuštělný nucený návrat všech Čečenců. M. Kocáb vidí smysl tohoto podnětu i jenom v tom, že projde připomínkovým řízením, seznámí se s tím celé úřednictvo a už se nikdy nestane, že se tato záležitost bude brát na lehkou váhu a nechá se k posouzení jednomu úřadu.

M. Rozumek uvedl, že podpurným stanoviskem by Ministerstvo vnitra popřelo svou dosavadní činnost za posledních několik let. Ministerstvo spravedlnosti se samo o sobě k tomuto vyjádřit nemůže, případy řeší soudy. K poznámce o ilegálním vstupu – žadatel o azyl se do Evropské unie legálně dostat nemůže. Skutečný uprchlík přichází nelegálně, nikoliv s turistickým vízem. Neexistuje žádný typ víza, který by uprchlík mohl využít. Osoba,

kteřá je podezřelá ze spáchaní trestného činu, nemůže získat mezinárodní ochranu. Může jít být uděleno vízum za účelem strpění a může s ní proběhnout trestní řízení u nás. Nemusí se ale za každou cenu vrátit do země, kde jí hrozí zabití.

H. Demeterová (organizace Pomoz jednomu člověku) uvedla, že FSB v Rusku má obrovskou moc manipulovat s veřejným míněním, intelligence je prakticky zlikvidována. Na Kavkaze je bezprecedentní teror. Prezident Kadyrov je člověk Putina, osobně se účastní poprav. V Čečensku existuje absolutní bezpráví. K dotazu M. Freiové uvedla konkrétní příklady Čečenců, kteří byli vráceni do Ruska a jejichž rodiny byly podrobeny mučení. Dále uvedla, že jména žadatelů sdělila zmocněnci osobně ona sama na základě plných mocí od nich samých. Všichni souhlasili s tím, aby jejich jména byla zveřejněna. Konkrétně se zmínila o případech dvou Čečenců, kteří usilovali o získání mezinárodní ochrany u nás a nebyli úspěšní.

M. Kocáb ke stanovisku MV, které bylo rozdáno na jednání, uvedl, že argumentace je osobní a nepřijatelná, není možné jej podezírat, že by se touto aktivitou chtěl zviditelnit, neboť to dlouhodobě nemá za potřebí. Dále citoval ze stanoviska K. Schwarzenberga, uvedeného v zápise z Výboru pro práva cizinců. Ten sdělil, že situace na Kavkaze je vážnější, než se můžeme domnívat. Uklidňující zprávy z Moskvy jsou naprosto mylné. Vláda prezidenta Kadyrova patří k těm nejhorším na světě. Bezpečnost lidí, kteří se bojí o život, je velmi ohrožena, proto je přirozené, že žádají o azyl u nás. Přítomni byli také další senátoři (Dientsbier, Štětina, Jermář), kteří názor K. Schwarzenberga sdílí.

J. Daněk uvedl, že z hlediska obsahu nemá s podnětem problém, avšak zpochybňuje jeho formální stránku (jak je podnět napsán). Jestliže je tato záležitost věcí soudů, pak Rada vlády nemůže do pravomoci soudů zasahovat. Pokud je hlavním cílem, aby se podnět dostal do podvědomí úředníků, pak stačí podnět Rady, nemusí jít o usnesení vlády. Z toho, co si přečetl, je podle něj otázka poněkud jiná. Jestliže jsou informace o tom, že ruské státní orgány se podílejí na pronásledování občanů, pak se ptá, zda by podnět neměl směřovat spíše na Ministerstvo zahraničí, aby byla Ruská federace vyloučena z Rady Evropy?

M. Freiová se obává, že námitka MV, že podnět je redundantní, je na místě, protože existuje zásada non-refoulement, což je zásada mezinárodního práva.

O. Kužilek se domnívá, že otázka p. Daňka by mohla být překonána tím, že podnět směřuje ke dvěma typům řízení. Správní rozhodování MV je přezkoumatelné soudem. Do jejich rozhodování Rada rozhodovat nechce. Pak existuje další možnost ministryně spravedlnosti – domnívá se, že k tomu podnět směřuje.

G. Dlouhá prezentovala stanovisko MZV. To považuje informace S. Gannuškiny za věrohodné, situace v Čečensku je skutečně taková, jak dopis uvádí. MZV se však pozastavuje nad tím, zda se zaměřovat pouze na Čečence a proč, a nad výběrovostí cílové skupiny, podobná situace je i v dalších státech. To, že je v této souvislosti přijímáno usnesení vlády, považuje za postup neobvyklý. Dopis norského helsinského výboru potvrzuje, že i na evropské úrovni je tento postup považován za neobvyklý. Všechny zaslané informace by měly být brány v úvahu při konkrétních jednotlivých případech a jsou zohledňovány při rozhodování o individuálních žádostech. Problémem je spíše nedostatek informací při hodnocení individuálních žádostí. Ministerstvo zahraničních věcí se k individuálním případům pravidelně vyjadřuje. Panují nejasnosti ohledně časového ohraničení usnesení vlády – má jít o usnesení, které bude časem jiným usnesením zrušeno? V čem bude spočívat úkol pro ministerstvo spravedlnosti? Selektivní nastavení politiky v této věci není možné a neodpovídá

realitě. Je otázkou procedurální, zda tento postup upravovat usnesením vlády. Je třeba vzít na vědomí závažnost situace, ale zároveň dodržet pravidla demokratické interakce a kompetence úřadů, které mají toto na starost.

M. Kocáb – důvodem, proč ne ostatní státy je, že situace v Čečensku je zdaleka nejhorší. Znamenalo by to, že byrokratické opatření nám neumožní přijmout usnesení v této věci.

M. Rozumek souhlasil s tím, že situace je závažná i v jiných zemích, například Dárfúru. Stává se i v jiných zemích, že vláda takto zareaguje. Uvedl příklad britského ministerstva vnitra, které před několika lety rozhodlo, že nebude navracet lidi od Zimbabwe. To trvalo dejme tomu rok – rok a půl. Co se týče pravomoci ministerstva spravedlnosti – šlo by o případ vydávacího rozhodnutí, o kterém rozhoduje ministryně spravedlnosti. Zde by usnesení vlády znamenalo, že ministryně spravedlnosti rozhodnutí nepodepíše.

M. Faltová uvedla, že OAMP MV se vyjadřuje ke všem rozhodnutím o správním vyhoštění všech cizinců na území ČR a vydává tzv. závazné stanovisko, kde uplatní se princip non-refoulement, na základě něhož by nemělo k vyhoštění dojít, pokud je situace shledána tak závažnou. Nedochozí sice k nuceným deportacím, ale tito lidé ani nezískávají mezinárodní ochranu, takže se na území ČR nacházejí bez pobytového oprávnění a vystavují se riziku trestního stíhání.

Š. Čulík se domnívá, že by vláda neměla ministrům nařizovat, aby se zdrželi výkonu pravomocí, které mají ze zákona. Podnět by měl být formulován spíš jako upozornění a výzva k pečlivému zvážení situace.

Členové Rady dále diskutovali o tom, že role Rady je iniciační a není třeba detailně diskutovat nad tím, jakou konkrétní formu usnesení může vláda přijmout. **J. Daněk** však v podnětu nenašel příklady, kdy by Ministerstvo vnitra nepostupovalo správně (kromě jednoho). **M. Kocáb** informoval, že materiálů je více (několik set stran), než kolik jich bylo rozesláno, avšak jsou plné osobních údajů, proto je nelze rozesílat. **J. Daněk** uvedl, že není natolik důležité se detailně seznamovat s materiály, ale bylo by prospěšné, kdyby bylo v podnětu aspoň zmíněno, kolik osob se nachází na území ČR a že MV nepostupovalo správně. **M. Rozumek** uvedl, že výbor odhlasoval, že se nebude zabývat konkrétními případy, byl by opatrný při uvádění jmen v usneseních vlády, rodiny by byly ohroženy.

Podnět byl schválen (hlasování 10-0-5).

2. Návrh na změnu Statutu Rady vlády ČR pro lidská práva

M. Kocáb - návrh na změnu Statutu této Rady navazuje na únorové jednání Rady a na podnět Výboru pro občanská a politická práva k projednávání podnětu Rady vládou. Tento výbor poukazyval na to, že v průběhu připomínkového řízení dochází k měnění podnětů Rady a že se může stát, že s výslednou podobou podnětu již výbor, tedy původní navrhovatel podnětu, nesouhlasí. Se členy výboru dohodl, že sekretariát Rady zpracuje návrh změny Statutu Rady, který zvýší roli výborů v připomínkovém řízení k jejich podnětům. Uvedl, že tento podnět velice vítá a souhlasí s ním. Zvýší to vzájemnou důvěru, je to krok směrem k transparentnosti.

J. Machačka, tajemník Výboru pro občanská a politická práva, uvedl, že výbor svůj původní podnět po uvedeném jednání se zmocněncem stáhnul. Návrh na změnu statutu spočívá v tom, že příslušný člen výboru bude spolupracovat se sekretariátem RVLP na vypořádání

připomínek, bude s ním seznámen a bude spolupracovat na řešení rozporů. Člen vlády, v jehož působnosti je Rada vlády pro lidská práva, toto stanovisko zohlední.

A. Kučerová – klade si otázku, zda můžeme klást povinnosti „přílušnému členu vlády“ a navrhuje nahradit tuto formulaci slovy „tento člen vlády“. **J. Machačka** tuto připomínku přivítal.

Š. Čulík – členové Rady nedostali „odůvodnění“ podnětu. Je to nepřímá novela jednacího řádu vlády, která zavazuje člena vlády, do jehož působnosti spadá Rada pro lidská práva, aby jako další připomínkové místo oslovil členy Rady či výboru. Návrh dále hovoří o členu Rady a o členech výboru. Nicméně oprávněným by měl být člen Rady, rozhodná je podoba podnětu, jak ji schválila Rada, může docházet ke změnám oproti verzi, schválené výborem. Bylo by tedy žádoucí, aby se připomínkového řízení účastnil příslušný člen Rady.

L. Otáhalová – výbory většinou nemají své zástupce v Radě. Členové výboru se účastní jednání Rady jen ke svým podnětům. Členové výboru jsou vázáni rozhodnutím Rady, rozhodné je tedy to, co Rada schválí a platí tato verze podnětu. Role členů výborů je z pohledu spolupráce v připomínkovém řízení důležitější než role členů Rady, podněty vznikají ve výborech, členové výboru jsou odborníky na daná témata.

J. Daněk – chápe to tak, že příslušný člen Rady nebude spolupracovat s kterýmikoli členy Rady, ani s jakýmkoliv výborem. Bude skutečně spolupracovat jen s výborem, který je autorem podnětu. Nesouhlasí ale s tím, aby se konečné stanovisko výboru uvádělo v předkládací zprávě. Vyjadřuje to nedůvěru tomuto členovi Rady.

M. Kocáb – návrh hovoří o spolupráci s členem vlády, nehovoří ale o zmocněnci. Návrh tedy vypadá tak, že členové výboru budou komunikovat pouze s příslušným členem vlády, nikoliv se zmocněncem. Je nutné tedy návrh pozměnit tak, aby spolupráce probíhala mezi zmocněncem a výborem.

Š. Čulík – bylo by prospěšnější, aby členové výboru spolupracovali při vypořádání připomínek. **J. Machačka** uvedl, že takto přesně to bylo míněno.

L. Otáhalová – uvedla, že lepší formulací by bylo, že příslušný člen vlády spolupracuje se zmocněncem, členy Rady a členy výboru.

Předseda Rady jednání přerušil, princip úpravy Rada schválila (13-1-1), **J. Machačka** návrh dopracoval dle připomínek členů Rady. Dopracovaný návrh byl schválen ve znění dle připomínek Rady (11-0-0).

3. Podnět Výboru pro občanská a politická práva k právní úpravě problematiky zpracování osobních údajů v souvislosti s odběrem vzorků DNA

M. Kocáb se v této části jednání omluvil a dočasně jednání opustil (schůzka s K. Schwarzenbergem ohledně současné situace v oblasti lidských práv), řízením zasedání pověřil **O. Kužílka**.

Podnět uvedl **Jan Vobořil**, člen Výboru pro občanská a politická práva. Podnět reaguje na stále se rozšiřující využívání analýz DNA v policii, trestněprávní oblasti, zdravotnictví,

výzkumu i v soukromoprávní oblasti (rekreační genetika). Výbor pro občanská a politická práva vidí hlavní problémy v sektoru policie a v trestněprávní oblasti, ale také v oblastech dalších. V oblasti policie je právní úprava obsažena v zákoně o Policii ČR a v trestním řádu. Podle zákona o Policii ČR lze ukládat vzorky a profily DNA. Vzorek DNA je výsledek sejmutí stopy, ze kterého lze vyčíst široký okruh osobních údajů (predispozice k nemocem). Profil DNA je alfanumerický kód, výsledek analýzy DNA a měl by sloužit pouze k identifikaci. Národní databáze je upravena v § 65 zákona o Policii ČR, konkretizace je v závazném pokynu policejního prezidenta (88/2002). Nedostatek je spatřován v tom, že zákonná úprava je pouze obecná a detaily jsou obsaženy v interním předpise, ke kterému nemá veřejnost přístup. Je nutné rozdělit otázku, komu lze DNA odebírat (podle § 114 t.ř. lze DNA odebírat širokému okruhu osob). Ukládání by se ale mělo omezit. Upozornil na doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. 92/01, které říká, že ukládání osobních údajů by se mělo týkat pouze závažné trestné činnosti. Zmínil rozsudek z prosince 2008, který výslovně řekl, že osobní údaje osob, které byly zproštěny obžaloby, není přípustné v databázích uchovávat. Zákon o Policii ČR říká, že lze ukládat osobní údaje osoby obviněné ze spáchání trestného činu, nebo osoby, které bylo sděleno obvinění ze spáchání trestného činu, což je velmi široký okruh osob a je to v rozporu s uvedeným doporučením i rozsudkem ESLP. Další závažnou otázkou je to, co lze z profilu DNA přečíst. Podle názoru výboru lze z profilu DNA zjistit pohlaví dané osoby, její příbuzenství z dalšími osobami, či její etnicitu. Zákon o Policii ČR v § 79 říká, že shromažďovat vyjmenované údaje lze pouze tehdy, pokud je to nezbytné pro účely konkrétního trestního řízení. Podle názoru výboru by tedy nemělo docházet k ukládání do databází. V navrhované úpravě je tedy nutné upravit uchovávání výsledků analýz v Národní databázi (fakticky se jedná o kriminalistickou databázi), mělo by být řečeno, kdo je správcem, jaké údaje mohou být uchovávány, po jakou dobu, u jakých pachatelů (v Německu je specifikováno, u jakých trestných činů může být analýza využívána). Je třeba upravit možnosti přístupu k výsledkům analýzy (pro obhajobu), možnost provedení kontrolní analýzy (to dnes není možné), podrobný postup pro vyřazení vzorku. Výbor navrhuje komplexní úpravu proto, že vidí dílčí problémy i v dalších oblastech. U soukromých společností považuje za vhodné, aby zde byla zavedena buď povinná certifikace laboratoří, nebo aby se živnost stala koncesovanou.

O. Kužilek upozornil na opravu v bodě III. návrhu usnesení vlády, kdy došlo k formální změně – nově je zde uveden „člen vlády, v jehož agendě jsou lidská práva“).

A. Kučerová – podnět vychází také z poznatků ÚOOÚ, které si ÚOOÚ učinil v rámci své kontrolní činnosti (kontrola databází vedených jak policií, tak soukromými subjekty). Úřad pro ochranu osobních údajů dospěl k závěru, že současná právní úprava je nedostačující a neodpovídá mezinárodním závazkům. Proto iniciativu výboru velice vítá a podporuje. V loňském roce byl v Senátu organizován seminář na toto téma, z něj vyplynul požadavek společné právní základny v této oblasti. V Senátu byla utvořena skupina odborníků, kteří vytvořili zásady pro obecnou právní úpravu. Pokud Rada podnět schválí, je ÚOOÚ připraven přispět při přípravě materiálu pro jednání vlády.

B. Holušová – Ministerstvo vnitra naopak podnět nepodporuje, má za to, že není kompetentní k tomu, aby problematiku upravovalo obecně. V zákoně o Policii ČR je problematika upravena dostatečně, Národní databáze je využívána pro účely policie. Pokud by měla být přijata nová právní úprava, pak by se měla zaměřit na soukromý sektor, v tom MV nemůže být kompetentní.

J. Vobořil – výbor navrhuje, aby gestorem bylo MV proto, že nejzávažnější připomínky má k Národní databázi, kde jsou zpracovávány osobní údaje získané bez souhlasu subjektů údajů. Dále je nutné, aby pravidla pro zpracovávání DNA Policií ČR byla veřejnosti známa. Profil DNA nelze srovnávat s otisky prstů, lze z něj zjistit daleko více informací.

J. Matolín – jsou tři kategorie DNA (profil, vzorek, genom), každá z nich obsahuje jiný rozsah informací o určitém individu. Profil obsahuje informací nejméně (předkladatel to potvrdil). Otázal se, zda se podnět se zaměřuje na všechny. **J. Vobořil** odpověděl, že podnět se zaměřuje primárně na profil a vzorek DNA.

J. Gjuríčová – poznamenala, zda by nestačilo upravit pravidla zacházení s Národní databází. Zpochybnila tendenci vše upravovat samostatným zákonem. Nedomnívá se, že pravidla je nutno upravovat zákonem.

A. Šabatová zdůraznila, že to je zcela zásadní zásah do lidského práva, který je nutné učinit zákonem. Tento zásah je nutné činit pouze, je-li to nezbytně nutné, a musí sledovat legitimní cíl. Není legitimní uchovávat v databázi údaje těch, kteří byli nevinní, aby to v budoucnu pomohlo vyřešit i méně závažné případy.

O. Kužílek – se ptá, zda v ČR existuje některé ministerstvo, které je v této oblasti kompetentní. MV je relativně nejkompetentnější v této věci. O. Kužílek podnět velmi podporuje, je to mimořádně silný zásah do základního lidského práva. Debata v rámci Rady by neměla příliš směřovat do detailů, důležité je upozornit na problém a učinit první impuls pro jeho řešení. Sám by hlasovat pro tento podnět i v případě, že by byl méně konkrétní.

Podnět byl schválen beze změn (12-1-1).

4. Podnět Výboru pro práva dítěte ke zvýšení ochrany dětí před tabákem, tabákovými výrobky a alkoholem

Podnět uvedla **Zuzana di Falco**, tajemnice Výboru pro práva dítěte. Výbor byl při přípravě podnětu veden poznatkem, že tabákové výrobky a alkohol jsou v České republice výrazně zneužívány dětmi. Číslo z výzkumu, který byl prováděn na populaci 16tiletých, jsou alarmující. V průběhu přípravy podnětu výbor zapojil do spolupráce i Radu vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Uvedla, že většinu připomínek Ministerstva zdravotnictví (kromě připomínky týkající se stravovacích zařízení – podnět výboru se netýká pouze provozovatele, ale kohokoliv, kdo podá dítěti návykovou látku), které výbor obdržel krátce před jednáním, lze akceptovat, kromě připomínky týkající se výše sankce. Podnět však bude nutné značně dopracovat a dozná změn, a to i ve východiscích podnětu a navrženém usnesení.

O. Kužílek konstatoval, že v tomto světle bude podnět nutné přerušit a dopracovat do příště.

Miroslav Prokeš, člen Výboru pro práva dítěte, zdůraznil závazky státu plynoucí z čl. 3 Úmluvy o práva dítěte, tj. že všechny osoby, ať fyzické či právnické, musí při svých činnostech respektovat nejlepší zájem dítěte. K připomínce Ministerstva vnitra uvedl, že není pravda, že stravovací zařízení nejsou určena pro děti.

David Kotris za Ministerstvo zdravotnictví uvedl, že Ministerstvo zdravotnictví podnět vítá. Ovšem naše současná legislativa již z velké části tento problém upravuje. Vítá přerušení

debaty do příště, pro příští hlasování je tedy naprosto nutné vědět, jaká bude následná podoba podnětu.

Členové Rady dále diskutovali o tom, že podnět je přínosný, avšak je nutné jej precizovat v duchu připomínek Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva vnitra.

Prerušení podnětu a jeho dopracování do příště bylo jednomyslně schváleno (11-0-0).

5. Statut a jednací řád Výboru pro sexuální menšiny

Statut a jednací řád Výboru pro sexuální menšiny byl po úvodu **L. Otáhalové** jednomyslně schválen (11-0-0).

6. Různé

Řízení Rady převzal opět předseda **Michael Kocáb**.

J. Daněk si povšiml, že statuty výboru se liší podle toho, kdo může navrhnout členy výboru, bylo by žádoucí toto sjednotit. **M. Kocáb** odpověděl, že by to bylo smysluplné.

J. Gjuríčová uvedla, že pochybuje, zda je správné, aby byli v Radě a výborech zastoupeny resorty - jsou vždy přehlasováni. Dále požádala, aby materiály na Radu byly rozesílány s větším předstihem.

M. Kocáb - problematique je rozesílat žádost resortům o stanovisko před jednáním Rady. Členové Rady jsou pak stanoviskem svého resortu zavázáni. Nemohou tedy vyjádřit svůj vlastní názor.

G. Dlouhá si nemyslí, že by zástupci resortů měli vyjadřovat jiný názor, než názor resortu. Státní úředníci nemohou vyjadřovat své osobní názory, zastupují úřad a jeho stanovisko.

Š. Čulík tento názor potvrdil. Nedomnívá se, že je dobré nepředkládat ke stanovisku resortům podněty před jednáním Rady. Je dobré, aby Rada slyšela názory resortů na to, v čem je problém, a to ještě před projednáváním podnětů na Radě, i když to může procedurálně prodlužovat agendu. Dále uvedl, že je velmi různorodá kvalita předkládaných podnětů, což zhoršuje vyhlídky podnětů na úspěch.

M. Faltová uvedla, že to nevnímá tak, že by resorty vždy zvítězily. Kombinace neziskového a státního sektoru je naopak obohacující a je zajímavé slyšet druhou stranu.

O. Kužílek navrhl zakotvit do statutu, že zástupce resortu není povinen vyjadřovat stanovisko resortu.

Z. di Falco by naopak uvítala, aby zástupci resortů zastávali stanovisko resortu již od počátku na výborech, tak aby bylo reprezentativní, případně si i vyžádali stanovisko příslušných oddělení. Vyjadřování osobních stanovisek zástupců resortů je naopak matoucí.